

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P8_TA(2015)0347

Asuntolainalainsäädäntö ja riskirahoitusvälineet EU:ssa: Espanja

Euroopan parlamentin päätöslauselma 8. lokakuuta 2015 Espanjan asuntolainalainsäädännöstä ja riskirahoitusvälineistä vastaanotetuista vetoomuksista (2015/2740(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon vetoomuksen 626/2011 sekä 15 muuta Espanjan asuntolainalainsäädäntöä koskevaa vetoomusta (179/2012, 644/2012, 783/2012, 1669/2012, 996/2013, 1345/2013, 1249/2013, 1436/2013, 1705/2013, 1736/2013, 2120/2013, 2159/2013, 2440/2013, 2563/2013 ja 2610/2013),
- ottaa huomioon vetoomuksen 513/2012 sekä 21 muuta Espanjassa käytettäviä riskirahoitusvälineitä koskevaa vetoomusta (548/2012, 676/2012, 677/2012, 785/2012, 788/2012, 949/2012, 1044/2012, 1247/2012, 1343/2012, 1498/2012, 1662/2012, 1761/2012, 1851/2012, 1864/2012, 169/2013, 171/2013, 2206/2013, 2215/2013, 2228/2013, 2243/2013 ja 2274/2013),
- ottaa huomioon vetoamusvaliokunnassa asianomaisten vetoomusten esittäjien kanssa käydyt keskustelut ja niistä viimeisimmät, jotka käytiin 16. huhtikuuta 2015,
- ottaa huomioon kuluttajille tarkoitetuista kiinteää asunto-omaisuutta koskevista luottosopimuksista ja direktiivien 2008/48/EY ja 2013/36/EU sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta 4. helmikuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/17/EU¹,
- ottaa huomioon rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta 15. toukokuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU²,
- ottaa huomioon kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista 5. huhtikuuta 1993 annetun neuvoston direktiivin 93/13/ETY³,

¹ EUVL L 60, 28.2.2014, s. 34.

² EUVL L 173, 12.6.2014, s. 349.

³ EYVL L 95, 21.4.1993, s. 29.

- ottaa huomioon julkilausuman, jonka komissio antoi 19. toukokuuta 2015 maksukyvyttömyysmenettelyä koskevan yhteisen keskustelun yhteydessä ja joka koski komission 12. maaliskuuta 2014 uudesta lähestymistavasta liiketoiminnan epäonnistumiseen ja maksukyvyttömyyteen antaman suosituksen tarkistamista ja jatkamista perheiden maksukyvyttömyyden ja yksittäisille henkilöille ja perheille annettavien uusien mahdollisuuksien osalta,
 - ottaa huomioon 11. kesäkuuta 2013 antamansa päätöslauselman sosiaalisesta asuntotuotannosta Euroopan unionissa¹,
 - ottaa huomioon komissiolle esitetyn kysymyksen Espanjan asuntolainalainsäädännöstä ja riskirahoitusvälineistä vastaanotetuista vetoomuksista (O-000088/2015 – B8-0755/2015),
 - ottaa huomioon vetoamusvaliokunnan päätöslauselmaesityksen,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 128 artiklan 5 kohdan ja 123 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että lukuisat vastaanotetut vetoomukset sisältävät tuhansia traagisia henkilökohtaisia tarinoita kansalaisista, jotka ovat menettäneet elinikäiset säästönsä osittain tai kokonaan, ja että kyseiset vetoomukset tuovat esiin esteet, joita kuluttajat kohtaavat etsiessään tarkkaa ja olennaista tietoa rahoitusvälineistä;
- B. toteaa, että Espanjan kansalaisyhteiskunta on protestoinut satoja tuhansia häättöjä, asuntolainasopimusten kohtuuttomia ehtoja ja lainanottajien suojattomuutta vastaan; toteaa, että yhden näistä organisaatioista, asuntolainojen uhrien järjestön ("Plataforma de Afectados por la Hipoteca" eli "PAH") esittämien tietojen mukaan Espanjassa on vuoden 2015 ensimmäisen neljänneksen aikana suoritettu 19 261 asukkaiden häättöä kodeistaan (6 prosentin lisäys vuoden 2014 ensimmäiseen neljännekseen nähden); toteaa, että PAH:n arvion mukaan Espanjassa on suoritettu vuoden 2008 jälkeen yli 397 954 asukkaiden häättöä kodeistaan; toteaa, että yli 100 000 kotitaloutta on menettänyt kotinsa;
- C. ottaa huomioon, että kriisin vaikutukset ovat pahentaneet häädettyjen perheiden tilannetta, sillä näiden on maksettava edelleen asuntolainansa ja sen kasvavia korkoja; toteaa, että Espanjan hallitus otti poikkeuksellisenä toimenä käyttöön sijaissuoritusten mahdollisuuden ("datio in solutum") lailla 6/2012; toteaa, että vuoden 2014 toiselta neljännekseltä saatujen virallisten tietojen mukaan "datio in solutum" on hyväksytty vain 1 467 kertaa, kun sitä koskevia hakemuksia on esitetty 11 407, mikä merkitsee 12,86 prosentin hyväksymisastetta;
- D. ottaa huomioon, että sekä espanjalaiset tuomioistuimet että EU:n tuomioistuin ovat todenneet Espanjan asuntolainasektorilla noudatettavan kohtuuttomia sopimusehtoja ja käytäntöjä (esimerkiksi unionin tuomioistuimen tuomioissa C-243/08, *Pannon-GSM*, C-618/10, *Banco Español de Crédito*, ja C-415/11, *Catalunyacaixa*) ja ne olisi pitänyt estää direktiiveillä 93/13/ETY, 2004/39/EY ja 2005/29/EY, jos direktiivit olisi siirretty täysin lainsäädännön osaksi ja pantu täytäntöön Espanjassa;
- E. ottaa huomioon, että kuluttajille tarkoitettuja kiinteää asunto-omaisuutta koskevia luottosopimuksia koskevaa direktiiviä 2014/17/EU sovelletaan 21. maaliskuuta 2016

¹ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0246.

jälkeen tehtyihin asuntolainasopimuksiin ja että sillä luotonantajat velvoitetaan ilmoittamaan kuluttajille lainasopimuksen pääominaisuudet;

- F. ottaa huomioon, että asiassa *Aziz* annetun tuomion (asia C-415/11) johdosta Espanjan viranomaiset hyväksyivät nopeutetulla menettelyllä 14. toukokuuta 2013 lain 1/2013 toimenpiteistä asuntovelallisten suojan, velkojen uudelleenjärjestelyn ja sosiaalisen vuokraoikeuden vahvistamiseksi (Ley 1/2013 de medidas para reforzar la protección a los deudores hipotecarios, restructuración de la deuda y alquiler social);
 - G. ottaa huomioon, että asiassa C-169/14 annetun tuomion johdosta Espanjan viranomaiset muuttivat asuntolainoja koskevaa muutoksenhakujärjestelmää sisällyttämällä 25. toukokuuta 2015 annettuun lakiin 9/2015 loppusäännöksen, joka koskee kiireellisiä toimenpiteitä konkurssiasioissa (Ley 9/2015 de medidas urgentes en material concursal), kyseisen lain saattamiseksi yhdenmukaiseksi direktiivin 93/13/ETY kanssa;
 - H. ottaa huomioon, että Espanjan parlamentti hyväksyi kestävää velkojen uudelleenjärjestelyä pääasiallisia asuntoja koskevien asuntolainojen tapauksessa koskevat käytäntösäännöt, joita rahoituslaitokset eivät ole juurikaan noudattaneet niiden vapaaehtoisuuden vuoksi ja joilla on saatu hyvin rajallisia tuloksia häätöjen välttämiseksi ja sijaissuoritusten ("datio in solutum") käytön lisäämisessä, koska kelpoisuusvaatimusten vuoksi yli 80 prosenttia tässä tilanteessa olevista jää menettelyn ulkopuolelle;
 - I. ottaa huomioon, että monissa tapauksissa pankit eivät olleet tiedottaneet kuluttajille asianmukaisesti heille tarjottuihin sijoitusvälineisiin liittyneiden riskien laajuudesta eivätkä pankit olleet tällöin myöskään tehneet soveltuvuustestejä selvittääkseen, oliko asiakkailta riittävästi tietoa ymmärtääkseen, millaisia taloudellisia riskejä he olivat ottamassa; toteaa, että monet näistä kansalaisista ovat ikääntyneitä henkilöitä, jotka ovat sijoittaneet elinikäiset säästönsä – kuten heille sanottiin – "riskittömiin investointeihin";
 - J. ottaa huomioon, että 700 000 Espanjan kansalaisen arvioidaan joutuneen viime vuosina talouspetosten uhriksi, koska heidän pankkinsa ovat johdatelleet heitä ostamaan riskirahoitusvälineitä kertomatta asianmukaisesti riskien laajuudesta ja sen seurauksista, että sijoitetut varat eivät ole heidän käytettävissään;
 - K. toteaa, että monet rahoituspetosten uhrit ovat hylänneet Espanjan viranomaisten perustaman välimiesmenettelyn;
 - L. ottaa huomioon, että rahoitusvälineiden markkinoita koskevalla direktiivillä 2004/39/EY säännellään sijoitusyritysten ja luottolaitosten harjoittamaa rahoitusvälineisiin ja myös niin kutsuttuihin etuoikeutettuihin osakkeisiin ("preferentes") liittyvien sijoituspalvelujen tarjoamista; toteaa, että rahoitusvälineiden markkinoita koskevan direktiivin 19 artikla asettaa liiketoimintaa koskevia vaatimuksia toimijoille, jotka tarjoavat asiakkaille sijoituspalveluita;
1. kehottaa komissiota seuraamaan asiassa C-415 (*Aziz*) annetun tuomion sekä asuntolainalainsäädännöstä annetun direktiivin 93/13/ETY täytäntöönpanoa EU:n kaikissa jäsenvaltioissa sen varmistamiseksi, että kansalliset viranomaiset noudattavat niitä täysimääräisesti;
 2. kehottaa unionin rahoitusalan toimijoita lopettamaan asiakkaisiin kohdistuvat väärinkäytökset, jotka liittyvät lainoihin, monimutkaisiin rahoitustuotteisiin ja

- luottokortteihin, mikä käsittää myös liiallisten korkojen perimisen ja palveluiden mielivaltaisen peruuttamisen;
3. kehottaa rahoitusalan toimijoita kaikkialla unionissa välttämään ainoassa asunnossaan asuvien perheiden häättämistä ja soveltamaan sen sijaan lainojen uudelleenjärjestelyä;
 4. kehottaa Espanjan viranomaisia käyttämään käytettävissään olevia välineitä kattavan ratkaisun löytämiseksi, jotta voitaisiin vähentää merkittävästi häättöjen kestävämmän suurta määrää;
 5. kehottaa komissiota seuraamaan tarkasti kuluttajille tarkoitettuja kiinteää asunto-omaisuutta koskevia luottosopimuksia koskevan direktiivin 2014/17/EU saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä kaikissa jäsenvaltioissa;
 6. kehottaa komissiota jakamaan parhaita käytäntöjä "datio in solutum" -periaatteen soveltamisesta tietyissä jäsenvaltioissa ja arvioimaan sen vaikutusta kuluttajiin ja yrityksiin;
 7. varoittaa komissiota EU:n julkisasiamiehen esittämistä epäilyksistä liittyen niiden toimien laillisuuteen, joita Espanjan hallitus on hyväksynyt pyrittäessä ratkaisemaan unionin tuomioistuimen 14. maaliskuuta 2013 esiin tuomia rikkomuksia ja estämään laina-alan väärinkäytöksiä;
 8. kehottaa komissiota seuraamaan tiiviisti Espanjan hallituksen hyväksymien uusien toimenpiteiden täytäntöönpanoa tämänhetkisten ongelmien ratkaisemiseksi sekä pankkitoimintaan ja kaupankäyntiin liittyvien kohtuuttomien käytäntöjen ehkäisemiseksi;
 9. kehottaa komissiota käynnistämään rahoitustuotteita koskevia tiedotuskampanjoita ja parantamaan asiaan liittyvää yleistä tietämystä koulutuksen avulla sen takaamiseksi, että kaikki unionin kansalaiset saavat entistä paremmin tietoa rahoitustuotteiden hankkimiseen liittyvistä riskeistä;
 10. kehottaa komissiota jakamaan parhaita käytäntöjä, jotka edistävät vaikeassa taloudellisessa tilanteessa olevien kansalaisten suojelua; katsoo, että raha-asioita koskevien perustietojen opettaminen voisi olla täydentävä tekijä, jonka avulla voidaan välttää ylivelkaantumisen seuraukset;
 11. kehottaa Euroopan pankkiviranomaista ja Euroopan keskuspankkia toteuttamaan parhaita käytäntöjä koskevan kampanjan, jolla kannustetaan pankkeja ja niiden henkilökuntaa antamaan selkeitä, ymmärrettäviä ja oikeita tietoja; korostaa, että kuluttajien on voitava tehdä tietoon perustuva päätös, niin, että he ymmärtävät täysin mahdollisesti aiheutuvat riskit, eivätkä meklarit ja pankit saa johtaa asiakkaita harhaan;
 12. kehottaa EU:n rahoitusalan vahvuuden säilyttämiseksi Euroopan pankkiviranomaista ja Euroopan keskuspankkia vaatimaan pankeilta myös sitä, että ne erottavat mahdollisesti riskin sisältävän kaupankäynnin talletusten vastaanottamisesta, jos tällainen toiminta vaarantaa rahoitusvakauden;
 13. kehottaa komissiota ja EKP:tä arvioimaan Espanjassa talouspetoksen uhreiksi joutuneita kansalaisia varten käyttöön otettua välimiesmenettelyä;

14. kehottaa komissiota seuraamaan, että Espanja saattaa rahoitusvälineisiin ja myös niin kutsuttuihin etuoikeutettuihin osakkeisiin liittyvän unionin lainsäädännön asianmukaisesti osaksi kansallista lainsäädäntöään ja soveltaa sitä asianmukaisesti;
15. kehottaa komissiota seuraamaan vastaanotettuja kanteluja ja suorittamaan tarvittavat tutkimukset;
16. kehottaa komissiota esittämään lainsäädäntöehdotuksen perheiden maksukyvyttömyydestä;
17. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman Espanjan hallitukselle, neuvostolle, komissiolle ja Euroopan keskuspankille.